

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber - Yorum

FİYAT ARTIŞLARI VE ERDOĞAN'IN AÇIKLAMALARI

HABER:

BM toplantılarına katılmak üzere ABD ziyareti öncesinde Havalimanında açıklama yapan Cumhurbaşkanı Erdoğan, fiyat artışları hakkında şunları söyledi: "Zincir marketler başta olmak üzere, tüm marketlerdeki bu denetimlerin ciddi bir şekilde sürdürmek suretiyle bu zincir marketlerdeki fiyat farklılıklarını, bunların üzerine gitmek suretiyle süratle kaldıracamız. Bunu inşallah Amerika dönüşü de bizzat işin üzerine kendim de ilgilenmek suretiyle gideceğiz" (DHA)

YORUM:

Türkiye'de özellikle son bir yıl içerisinde mal ve hizmet fiyatları yüzde yüzlerin üzerinde artış gösterdi. Ancak buna rağmen hükümet Ağustos 2021 itibarıyla bir yıllık enflasyonun %19,25 olduğunu açıkladı. Oysa gerçek bundan çok farklı. Zira insanlar temel ihtiyaç maddelerini satın almak için marketlere gittiklerinde fiyatların böyle olmadığını açık ve net bir şekilde görmektedirler.

Mal ve hizmet fiyatlarında yaşanan aşırı yükselmeler karşısında Erdoğan başta olmak üzere hükümet ve ilgili bakanlar marketlerde ve pazarlarda denetimler yapmak suretiyle bu meseleyi çözeceklerini ifade etmektedirler. Ancak onların bu açıklamaları gerçeklerden çok çok uzaktır. Yaşanan bu fiyat artışlarının nedenlerini birkaç başlık altında şu şekilde özetleyebiliriz.

1- Fiyat artışlarının en temel nedeni kapitalist sistemin bizzat kendisidir. Çünkü bu sistemin fayda-değer teorisi ile ortaya koyduğu ilkeler tümüyle vakıyadan uzak, servetin sınırlı sayıda insanların ceplerinde birikmesini amaç edinen bir zulüm sistemidir. Servetin adil bir şekilde toplumdaki insanların temel ihtiyaçlarının karşılanmasını garanti etmeyi hedeflemez.

2- Faizli banka sistemi, borsa ve para sistemi fiyat artışlarının en önemli unsurlarından birisidir. Zira üreticiler faaliyetlerini devam ettirebilmek için bankalardan faizli borç almakta ve bunların maliyetlerinin de üretmiş oldukları ürünlerin fiyatlarına yansıtmaktadırlar.

3- Paranın altın ve gümüş gibi zati değeri olan bir madene dayanmıyor olması, ülke içerisinde kullanılan para biriminin değerinde sürekli olarak düşümlere ve enflasyona neden olmaktadır. Yani paranın alım gücü düşmektedir. Nitekim dünyanın altın sistemini tümüyle terk ettiği 1970'li yılların başlarından bugüne kullanılan tüm para birimlerinin değerlerinde ciddi düşümler meydana gelmiştir. 1944 Bretton Woods sistemine göre 1 ons altın 35 USD olarak belirlenmişti. Günümüzde ise 1 Ons altının 1763 USD olduğu dikkate alındığında Amerikan dolarının altın karşısında 50 defa değer kaybettiği görülür.

4- Vergiler ve SSK primleri gibi maliyetler. Kapitalist sistemin uygulandığı ülkelerde devlet gelirlerinin tümü vergilerden meydana gelmektedir. Vergiler ise dolaylı ve dolaysız vergiler olmak üzere ağır bir yük oluşturmaktadırlar. Hem üretici hem de tüketici satın almış olduğu her türlü mal ve hizmet üzerinden farklı oranlarda ve isimler altında vergi ödemekte, ödenen bu vergiler de fiyat artışlarına neden olmaktadır.

Oysa İslâm fıkhına göre vergiler ancak olağanüstü hallerde alınabilir. Hem harcama yeri hem de miktarları belli olan gelirler olup sürekli değildirlir. Dolayısıyla İslâm şeriatında vergiler üretilen ve satılan mal ve hizmetlerin fiyatları üzerinde hissedilir düzeyde fiyat artışlarına neden olmazlar. Çünkü vergiler geçici gelir kaynaklarıdır. Yine İslâm şeriatında işçiler için ödenen sigorta ödemeleri gibi gider kalemleri olmadığı için fiyatların artmasına neden olacak bir durum öz konusu değildir.

Özetle Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın söylediği gibi fiyat artışları marketlerdeki fiyatların denetlenmesi ile aşağı çekilemez. Böylesi bir çözüm, basiretsizliğin, çaresizliğin ve göz boyamanın işaretidir. Çünkü mal ve hizmet fiyatlarındaki artışların temel nedeni uygulanmakta olan ekonomik sistemin bizzat kendisidir. Bizim sıralamış olduğumuz bu nedenler sadece bir kısmını ifade etmektedir. Allah'ın izni ile Raşidi Hilfet Devleti'nin kurulmasının ardından uygulanacak olan İslâm hükümleri ile bu sorunlar tabii bir şekilde çözüme kavuşturulacaktır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Muhammet Hanefi YAĞMUR